

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

05-08-152M

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» для здобувачів вищої
освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною
програмою «Туризм і рекреація» спеціальності 242 «Туризм і
рекреація» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІАЗ
Протокол № 2 від 24.09.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Туризм і рекреація» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Скорина Т. М., Коротун С. І., Яковишина М. С. – Рівне : НУВГП, 2024. – 27 с.

Укладачі: Скорина Т. М. к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;
Коротун С. І. к.геогр.н., професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;
Яковишина М. С. старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Відповідальний за випуск – Коротун С. І., канд. геогр. наук, доцент, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Гарант
освітньо-професійної програми к.е.н., доцент Коротун О. П.

© Т. М. Скорина, С. І. Коротун,
М. С. Яковишина, 2024
© НУВГП, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Практична робота №1 Тема. Міжнародний туризм: загальні тенденції	6
Практична робота №2 Тема. Безпека та безбар'єрність в міжнародному туризмі	8
Практична робота №3 Тема. Міжнародні туристичні організації.	9
Практична робота №4 Тема. Статистика міжнародного туризму.....	11
Практична робота №5 Тема. Сфера гостинності.....	12
Практична робота №6 Тема. Транспортне забезпечення туризму.....	13
Практична робота №7 Тема. Оздоровчий та міжнародний туризм	14
Практична робота №8 Тема. Крос-культурна комунікація в міжнародному туристичному бізнесі.....	14
Практична робота №9 Тема. Перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні	15
Література.....	16
ДОДАТКИ.....	19

ВСТУП

Актуальність вивчення курсу визначається значним вкладом міжнародного туризму у світову економіку.

Для дослідження міжнародного туризму ключовим є аналіз туристичних потоків між країнами, регіонами, який дозволяє побачити найважливіші взаємозв'язки між окремими рекреаційними комплексами світу. Розуміння направленості туристських потоків та їх інтенсивності є дуже важливим для забезпечення комерційної життєздатності туристичної галузі та стратегічного планування розвитку економіки.

Мета навчальної дисципліни "Міжнародний туризм" – ознайомити здобувачів вищої освіти з глобальними тенденціями міжнародного туризму, геопросторовими аспектами його розвитку, навчити здійснювати комплексний аналіз функціонування територіальних ринків туристичних послуг різного ієрархічного рівня та прогнозувати їх розвиток. Важливим завданням викладання дисципліни є отримання майбутніми магістрами з туризму професійних знань, необхідних для проведення досліджень, розробки стратегії розвитку міжнародного туризму на засадах сталості та провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації. послуг.

Розподіл аудиторних годин, запланованих на виконання практичних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Міжнародний туризм: загальні тенденції	2	2
2	Безпека та безбар'єрність	2	-
3	Міжнародні туристичні організації	2	-
4	Готельна сфера	2	2
5	Ресторанна сфера та стійка гастрономія	2	2
6	Транспортне забезпечення туризму	2	
7	Оздоровчий міжнародний туризм	2	2
8	Популярні туристичні напрямки світу	2	-
9	Перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні	2	2
Всього		18	10

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними **програмними результатами навчання**:

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проектів у сфері туризму і рекреації.

Практична робота №1

Тема. Міжнародний туризм: загальні тенденції

Мета. Ознайомлення з останніми тенденціями та інноваціями світової індустрії туризму

Завдання для роботи в аудиторії:

1. Міжнародний туризм. Основні дефініції в міжнародному туризмі.
2. Статичні та динамічні фактори розвитку міжнародного туризму, їх взаємозв'язок.
3. Застосовність теорій міжнародної торгівлі для обґрунтування домінуючих напрямів світових туристичних потоків.
4. Особливості формування сучасних туристичних продуктів. Проведіть дискусію про Overtourism (надмірний туризм). Зокрема, розгляньте наступний кейс про Амстердам.

Питання переважання туризму в Амстердамі. Соціальна, екологічна та економічна стійкість. Трансформація вечірнього життя міста, відпочинку і розваг. З метою боротьби з антисоціальною поведінкою місцевий уряд запустив кампанію «тримайся подалі» («stay away»), орієнтовану на чоловіків віком 18–25 років. У листопаді 2022 року було запроваджено нову політику щодо зменшення незручностей через туризм. Серед них – скорочення годин роботи розважальних закладів і «віконної» проституції у кварталі Червоних ліхтарів, заходи щодо обмеження неприйнятної поведінки та шуму від холостяцьких вечірок і відвідування барів. Заходи для боротьби з антисоціальною поведінкою, такою як зловживання психотропними речовинами. Амстердам прагне співпрацювати з мешканцями та підприємцями, щоб підкреслити місцеву ідентичність кожного району та залучити туристів до інших частин міста та прилеглих територій. Згідно нової стратегії розвитку туризму, туризм не повинен негативно впливати на комфорт життя Амстердама, а навпаки, привносити додаткову цінність для кращої життєздатності улюбленого міста. Трансформація вечірнього життя міста відновлює баланс між життям, роботою та прийомом відвідувачів, що додає цінності для туристичної дестинації та його мешканців. Здійснюється управління індустрією вечірніх розваг з метою гармонійної

організації громадських місць як для мешканців, так і для відвідувачів. Амстердам прагне залучати туристів, які цінують унікальний характер міста, і підтримувати ті локації та послуги, які покращують життєдіяльність міста.

Муніципалітет Нідерландів вирішив більше не дозволяти зводити нові будівлі готелів, щоб побороти надмірний наплив туристів у місті. Дозвіл на спорудження готелю в Амстердамі можна буде отримати лише у випадку закриття іншого. Але тільки за умови, що кількість спальних місць не збільшиться і новий готель у чомусь буде кращим за зачинений, наприклад більш екологічним. Однак це правило не поширюватиметься на готелі, які вже отримали дозвіл на зведення. «Ми хочемо зробити місто зручним для мешканців і гостей. Це означає – ніякого надмірного туризму, ніяких нових готелів і не більше 20 мільйонів ночівель туристів у готелях на рік», – заявили у муніципалітеті.

Амстердам з 2024 року підвищує податок для туристів. За нічліг у місті братимуть додатково по 12,5% від вартості готельного номера. Тобто, якщо номер коштує 100 євро за ніч, з податком вийде 112,5 євро. Таким чином туристичний збір в Амстердамі стане найбільшим у Євросоюзі та четвертим за величиною в усьому світі. Близько 9,4 мільйона туристів провели принаймні одну ніч у місті, а кількість ночівель досягла 22,1 мільйона – відповідно до попередніх прогнозів – і міська влада очікує подальшого зростання цього року.

Також були введені заходи щодо зменшення у місті кількості оренди на відпочинок і готелів типу «ліжко та сніданок», причому місцеві жителі, які хочуть здавати свої будинки, обмежені 30 днями на рік. Вони також повинні мати ліцензію міської ради .

Отже, місто Амстердам посилює свою кампанію «Тримайся подальше», щоб відлякати тусовочних туристів за допомогою онлайн-вікторини (додаток Б). Провокативні запитання дають зрозуміти, що багато заходів, притаманних молодіжним вечіркам, насправді суперечать правилам міста.

Завдання для самостійної роботи:

1. Провести огляд тематики сучасних досліджень та інноваційної діяльності у сфері міжнародного туризму і рекреації. За

результатами підготувати презентацію українською та іноземною мовою

2. Підготувати повідомлення про державне регулювання туристичної галузі в одній країні світу (за завданням викладача або на власний вибір)
3. Підготувати повідомлення на тему «Доступний туризм» у вигляді презентації у Power Point. Навести приклади

Література: [2, 4, 6, 7, 10, 20, 21, 23-24, 32]

Практична робота №2

Тема. Безпека та безбар'єрність в міжнародному туризмі

Мета. Ознайомлення з проблемою доступності в туризмі та ринком послуг страхування

Завдання для роботи в аудиторії:

1. Стандарти доступності та безбар'єрності в туризмі. Інклюзивний туризм. Розглянути приклади впровадження інклюзивного туризму у різних країнах, зокрема, рекомендується зробити огляд наступних ресурсів:
 - Великобританія: спеціалізований туроператор Tourism for all, <https://www.tourismforall.co.uk/charity>.
 - Барселона: туристична агенція Barcelona Special Traveller, <https://www.barcelonaspecialtraveler.com/>, веб сайт Turisme de Barcelona <https://www.barcelona-access.com/>, на якому можна ознайомитись з переліком історичних та культурних пам'яток, які доступні для людей з інвалідністю, дізнатися подробиці функціонування транспорту, знайти готель з доступною інфраструктурою, тощо.
2. Чинники ризику в туризмі
3. Страхові компанії. Асистанс. Відносно яких осіб можуть не укладатися медичні договори? Страхування відповідальності. «Зелена картка».
5. Презентація підготовлених доповідей студентами за обраними темами

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення на тему «Регенеративний туризм», «Регенеративна гостинність» у вигляді презентації у PowerPoint. Навести конкретні приклади.
2. Підготувати повідомлення про міжнародні туристичну організації за вибором студента у вигляді презентації . Навести конкретні приклади.

Література: [1-7, 10]

Практична робота №3

Тема. Міжнародні туристичні організації.

Мета. Ознайомлення з міжнародними туристичними організаціями

Завдання для роботи в аудиторії:

1. Міжнародні туристичні організації.
2. Всесвітня туристична організація UN Tourism та її значення у розвитку міжнародного туризму.
3. Тема міжнародного дня туризму поточного року
2024 Туризм і мир (англ. Tourism and peace)
2023 Туризм і зелені інвестиції (англ. Tourism and green investments)
2022 Переосмислення туризму (англ. Rethinking tourism)
2021 Туризм для збільшення доступності (англ. Tourism for inclusive growth)
4. Міжнародний орган, який займається розвитком міжнародного туризму в Європі.
5. Програми Ради Європи. Коли Україна увійшла до Ради Європи? Яка участь України в Раді Європи? Який орган є керівним у Раді Європи?
6. Культурні шляхи Ради Європи. Зробити огляд культурних маршрутів Ради Європи, які проходять територією України.
<https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/all-cultural-routes>.
7. Розвиток культурного шляху Via Regia на теренах рівненської області. Підготувати презентацію про перспективи розвитку культурних маршрутів в Україні.
8. Міжнародний туризм в контексті сталого розвитку. Ознайомитись із результатами рейтингування GDS-Index, який оцінює популярні дестинації на основі їхніх зусиль щодо сталого розвитку в індустрії туризму та масових заходів.

Сталий туризм згадується у досягненні трьох цілей сталого розвитку (ЦСР), зокрема:

«Ціль 8, завдання 8.9: «До 2030 року забезпечити розробку і здійснення стратегій сприяння сталому туризму, який забезпечує створення робочих місць, сприяє розвитку місцевої культури і виробництва місцевої продукції»;

«Ціль 12, завдання 12.b: «Розробляти і впроваджувати інструменти моніторингу впливу на сталий туризм, який сприяє створенню робочих місць, розвитку місцевої культури і виробництву місцевої продукції»;

«Ціль 14, завдання 14.7: «До 2030 року підвищити економічні вигоди, що отримують малі острівні держави, які розвиваються, і найменш розвинені країни, від екологічно раціонального використання морських ресурсів, зокрема завдяки екологічно раціональній організації рибного господарства, аквакультури і туризму».

З урахуванням значного потенціалу туризму для досягнення ЦСР, туристична організація UN Tourism розробила робочі інформаційні матеріали «Туризм в інтересах розвитку», де виокремлені п'ять базових принципів – ключові елементи сталого розвитку, у зміцненні яких туризм здатний зробити істотний вклад. Отже, згаданими принципами є: Стале економічне зростання; Соціальна інклюзивність, працевлаштування і скорочення масштабів бідності; Ефективне раціональне використання ресурсів, охорона навколишнього середовища та пом'якшення наслідків змін клімату; Культурні цінності, різноманіття і спадщина; Взаєморозуміння, мир та безпека.

GDS-Index демонструє на скільки ефективно туристичні дестинації трансформують власні соціальні, екологічні, економічні пропозиції в управлінні туристичною індустрією.

9. Презентація підготовлених доповідей студентами за обраними темами

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати презентацію про популярні види туризму (на вибір студента: міський туризм, сільський туризм, гірський туризм, спортивний туризм, гастрономічний та винний туризм, MICE туризм)

Література: [1, 6, 14, 22, 33]

Практична робота №4

Тема. Статистика міжнародного туризму

Мета. Ознайомлення з актуальними статистичними показниками в міжнародному туризмі

1. Сучасні показники статистики в міжнародному туризмі. Ознайомитись із показниками в'їзного та виїзного туризму на глобальному, регіональному та національному рівнях, розміщених на інформаційній платформі UN Tourism (рис.1). Дані охоплюють прибуття туристів, надходження від туризму, частку туризму в експорті та внесок у ВВП, сезонність, внутрішній туризм і дані про розміщення та зайнятість.

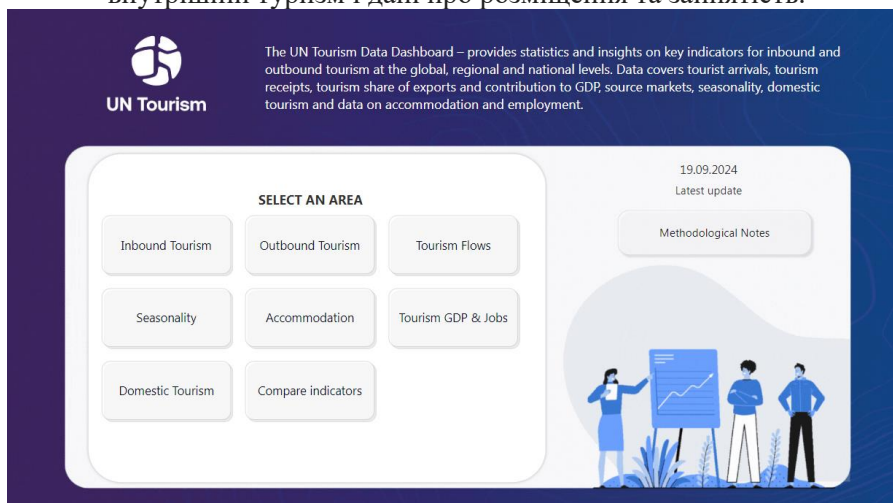

Рис.1. Інтерфейс "The UN Tourism data Dashboard" Показники глобального та регіонального туризму на платформі UN Tourism

2. Презентація підготовлених доповідей студентами про популярні види туризму. Міський туризм, сільський туризм, гірський туризм, спортивний туризм, гастрономічний та винний туризм, МІСЕ туризм

Література: [25, 31, 33]

Практична робота №5

Тема. Сфера гостинності

Мета. Ознайомлення з міжнародним ринком гостинності

1. Класифікація засобів розміщення
2. Міжнародні готельні ланцюги.
3. Рейтинг готелів світу.
4. Сучасні тренди гастрономічного туризму. Оздоровче харчування. Стійка гастрономія. Health Nutritional Index.
5. Ресторанні рейтинги світу. Популярні ресторани. Зірки Мішлен
6. Презентація підготовлених доповідей студентами

Самостійна робота

1. Здійснити аналіз геопросторової організації ринку послуг гостинності (за завданням викладача) та зробити проект його стратегічного розвитку на засадах сталості

2. Підготувати повідомлення про відомі готельні ланцюги світу у вигляді презентації у PowerPoint. Зміст презентації "Готельні ланцюги" має містити наступні відомості про конкретну готельну мережу: логотип, дата заснування, засновник, місце розташування головного офісу (штаб-квартири), валовий дохід, чистий прибуток, штат (чисельність працівників), сайт, історія розвитку, кількість готелів у різних країнах (бажано карту, графік або навести узагальнену таблицю), фото апартаментів із зазначенням вартості перебування, цікаві факти (особливості, інновації в обслуговуванні, які фільми знімалися на території, які міжнародні відомі заходи проходились, улюблене місце відомих осіб тощо). Варіанти:

Mariott International; The Ritz-Carlton Hotel Company; Hilton Worldwide (Hilton Hotels & Resort) ; Accor Group; Inter Continental Hotels Group; - Holiday Inn Hotels; Choice Hotels International, Inc. Carlson Rezidor Hotel Group; Extended Stay America, Inc.; Best Western International, Inc.; Starwood Hotels & Resorts Worldwide Inc.: - Sheraton Hotels and Resorts; Hyatt Hotels Corporation

Підготувати повідомлення про відомі ресторани світу у вигляді презентації у PowerPoint.

Література: [10, 13, 26, 28, 29, 30]

Практична робота №6

Тема. Транспортне забезпечення туризму

Мета. Ознайомлення студентів з принципами організації круїзів, регулярних та чартерних авіарейсів, а також особливостями роботи low-cost авіакомпаній. отримати навички щодо користування комп'ютерними системами бронювання авіаквитків

Завдання для роботи в аудиторії:

1. Написати визначення: чартер та типи чартерних перевезень; особливості організації регулярних авіаперевезень; сутність організації роботи low-cost авіакомпаній; комп'ютерні системи бронювання авіаквитків; бронювання та виписки авіаквитків; «електронний квиток». Визначити основні відмінності при організації різних типів авіаперевезень; Скласти таблицю основних кодів, що використовуються в авіаквитках.
2. В процесі обговорення для кращого вивчення матеріалу дати відповіді на питання: Які бувають типи чартерів? Що представляє собою «жорстка» та «м'яка» квота місць? Які основні особливості роботи low-cost авіакомпаній? Які із основних комп'ютерних систем бронювання авіаквитків представлені в Україні? Дати їм загальну характеристику. Які параметри треба визначити для пошуку авіаквитків? Які принципи оплати та виписки авіаквитків існують?
3. Скласти порівняльну характеристику водних та залізничних круїзів. В результаті обговорення ознайомитись з круїзами у розрізі питань: Яким чином класифікуються водні круїзи? Які круїзні маршрути охоплюють територію України? Які залізничні круїзні компанії Ви знаєте? Які морські круїзні компанії Ви знаєте?

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати характеристику кількох курортів завданням викладача у вигляді таблиці (зазначити тип курорту, назву, лікувальні природні фактори, лікувальну спеціалізацію курорту):

Література: [1-7]

Практична робота №7

Тема. Оздоровчий та міжнародний туризм

Мета. Ознайомлення з санаторно-курортним господарством світу

Завдання для роботи в аудиторії:

1. Історія формування курортного господарства світу.
2. Значення медичного та оздоровчого туризму для економіки деяких країн світу. Особливості організації курортного господарства в різних країнах. Найрозвиненіші курортні системи.
3. Бальнеологічні курорти Європи.
4. Кліматичні приморські курорти Європи. Медико-біологічні характеристики основних курортів Чорного, Середземного, Балтійського морів та континентальних регіонів Європи.
5. Гірсьокліматичні курорти Європи.
6. Бальнеологічні та кліматичні курорти Азії, Америки, Африки, Австралії та Океанії.
7. Зміни клімату і міжнародний туризм
8. Санаторно-курортні центри світу - презентація підготовлених доповідей студентами за обраними темами

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення про популярні туристичні напрямки світу
2. Підготувати повідомлення про особливості ділової етики окремих країн та регіонів

Література: [7, 8, 10, 12, 27]

Практична робота №8

Тема. Крос-культурна комунікація в міжнародному туристичному бізнесі

Мета. Ознайомлення з особливістю крос-культурної взаємодії у сфері міжнародного туризму

Завдання для роботи в аудиторії:

1. Культура ділового спілкування
2. Бар'єри на шляху до взаєморозуміння представників різних націй та шляхи їх подолання..

3. Особливості ділової етики окремих країн та регіонів

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення на тему «Аварія на ЧАЕС, війна і медико-біологічні проблеми українського суспільства» у вигляді презентації у PowerPoint. Навести конкретні приклади.
2. Підготувати приклади використання супутникових знімків для моніторингу наслідків війни в Україні

Література: [1, 10]

Практична робота №9

Тема. Перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні

Мета. Ознайомлення з перспективами розвитку міжнародного туризму в Україні

Завдання для роботи в аудиторії:

1. Проаналізувати основні тенденції розвитку міжнародного туризму в Україні
2. Визначити: структуру виїзного та в'їзного туризму за видами; структуру виїзного туризму за країнами відвідування; структуру в'їзного туризму за країнами; відповідність тенденцій розвитку туризму в Україні загальносвітовим тенденціям. В процесі обговорення дізнатись: З яких країн до України приїжджає найбільша кількість туристів? Чому спостерігається невідповідність між кількістю туристів та доходами від туризму в Україні?
3. Особливості розвитку міжнародного туризму під час війни
4. Проблеми і перспективи туристичного ринку Рівненської області

Завдання для самостійної роботи:

1. Написати есе «Війна і міжнародний туризм»
2. Навести приклади у світовій практиці музеєфікації місць пам'яті, навести приклади облаштування бєлігеративних ландшафтів для туризму.

Література: [3, 9, 11, 12, 14, 15-19]

Література

1. Алдошина М.В., Брусільцева Г.М. Крос-культурні комунікації в галузі туризму в умовах глобалізації. *Бізнес Інформ*. 2014. №3. С.197–202.
2. Головня О.М. Ставська Ю. В. Міжнародний туризм : навч. посібник. Вінниця : ТОВ «Друг», 2020. 316 с.
3. Дехтяр Н. А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні : монографія / Н. А. Дехтяр. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 470 с.
4. Дичковський С. І. Глобальні трансформації туристичних практик і технологій в контексті становлення цифрового суспільства (digital society) : монографія. Київ : Ліра-К, 2020. 384 с.
5. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : навчальний посібник. Київ : Знання, 2011. 334с.
6. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) : підручник. Київ : Альтерпрес, 2002. 436 с.
7. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 244 с.
8. Немець Л. М., Кулешова Г. О., Соколенко А. В. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навчально-методичний посібник. Харків, ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 102 с.
9. Про туризм : Закон України. № 325/95-ВР від 15.09.1995. Редакція від 01.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Смирнов І. Г., Любіцева О. О. Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі: навч. посіб. У 2-х книгах. Кн.1. Міжнародний туристичний бізнес. Київ : Видавництво Ліра - К., 2022. 288 с.
11. Кушнір Н. Б., Конарівська О. Б., Яковишина М. С., Характеристика механізму державного управління туристичною галуззю України. *Вісник НУВГП. Сер. Економічні науки*. Рівне : НУВГП, 2018. Вип. 2 (82). С. 60-68. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/14577/>
12. Кушнірук Ю. С. Яковишина М. С. Медичний туризм у Рівненській області: можливості та перспективи розвитку.

Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія «Географічні науки». Луцьк : Вежа-Друк, 2017. № 9 (358). С. 112-119. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/8235/>

13. Скорина Т. М., Яковишина М. С., Єндрик А. В. Тематичні заходи до днів стійкої гастрономії: огляд світового досвіду *Географія, туризм, гостинність і природокористування 2024 : Матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференція* (м. Рівне, 11-12 квітня 2024). С.117-120.
14. Виговський Д. С., Конарівська О. Б., Яковишина М. С. Розвиток туризму та рекреації на базі історичних садів та парків: досвід для України. *Міжнар. наук. журн. "Інтернаука". Сер. Економічні науки.* 2024. №4 (84), Том 1, С. 36-42. DOI: 10.25313/2520-2294-2024-4-9903. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2024/4/9903>
15. Про туризм: Закон України від 18 листопада 2003 року, № 1282- IV
16. Державне агентство розвитку туризму. ДАРТ. URL : <https://www.tourism.gov.ua/>
17. Екокультурний туристичний маршрут «Поліська Січ» : веб сайт. URL: <http://way.rv.ua/>
18. Рівненщина туристична. URL: <https://rivne.travel/>
19. Шляхами штетлів. Об'єкти єврейської культурної спадщини в транскордонному туризмі : веб сайт. URL: <https://shtetlroutes.eu/uk/>
20. Via Regia Ukraine. Великий культурний шлях Ради Європи в Україні : веб сайт. URL: <https://via-regia.org.ua/>
21. Amsterdam overnight tourist numbers reach a new record June 1, 2024 URL: <https://www.dutchnews.nl/2024/06/amsterdam-overnight-tourist-numbers-reach-a-new-record/>
22. Amsterdam doubles-down on Stay Away campaign with website to deter bad tourists URL: <https://nltimes.nl/2024/03/15/amsterdam-doubles-stay-away-campaign-website-deter-bad-tourists>
23. Cultural Routes URL: <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/by-theme>
24. Discover Amsterdam. URL: <https://www.iamsterdam.com/en>

25. Five standout cities making the world a better place / Amanda Ruggeri. Features correspondent, 2 April 2024 / *bbc.com* : *web site*. URL: <https://www.bbc.com/travel/article/20240402-five-standout-cities-making-the-world-a-better-place>
26. Global and regional tourism performance. *UN Tourism* : *web site*. URL: <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance>
27. Global Destination Sustainability Movement. URL: <https://www.gds.earth/index/>
28. Global Wellness Economy Monitor 2023. November 2023. URL: <https://globalwellnessinstitute.org/>
29. GREEN RESTAURANT ASSOCIATION. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-bumazhnyh-stakanchikov-v-ukraine-2020-god>
30. Health and environmental food scores. SHELF: *web site*. URL: <https://kstylian.wixsite.com/website-1>(Accessed on 12.05.2024).
31. Presentation: Communicating Food Sustainability to Consumers. URL: <https://www.oneplanetnetwork.org/knowledge-centre/resources/presentation-communicating-food-sustainability-consumers>.
32. The Travel and Tourism Development Index 2024 URL: <https://www.weforum.org/publications/travel-tourism-development-index-2024/>
33. The Ultimate Amsterdam Experience. Let's discover why Amsterdam rules. URL: <https://www.amsterdam-rules.com/>
34. UN Tourism. URL: <https://www.unwto.org>

Результати Global Destination Sustainability Index 2023

Top 10 cities on the Global Destination Sustainability Index 2023:

- Gothenburg, Sweden
- Oslo, Norway
- Copenhagen, Denmark
- Helsinki, Finland
- Bergen, Norway
- Aarhus, Denmark
- Aalborg, Denmark
- Glasgow, UK
- Bordeaux, France
- Stockholm, Sweden

— Мале місто

1. Міддelfарт, Данія
2. Нюборг, Данія
3. Керрі, Ірландія
4. Шеллефтеа, Швеція
5. Фарерські острови

Невелике місто, чисельність населення:
0-199.999

— Велике місто

1. Гетеборг, Швеція
2. Осло, Норвегія
3. Копенгаген, Данія
4. Гельсінкі, Фінляндія
5. Бордо, Франція

Велике місто, чисельність населення:
500.000-1.499.999

— Середнє місто

1. Берген, Норвегія
2. Орхус, Данія
3. Ольборг, Данія,
4. Белфаст, Північна Ірландія
5. Цюрих, Швейцарія

Середнє місто, чисельність населення:
200 000-499 999

— Метрополіс і Мега Сіті

1. Глазго, Шотландія
2. Сінгапур
3. Париж, Франція
4. Мельбурн, Австралія
5. Сідней, Австралія

Метрополіс і мегамісто, чисельність населення: 1 500 000-50 000 000

Джерело: Global Destination Sustainability Movement.

URL: <https://www.gds.earth/index/>

Зображення інтернет-сторінки опитувальника потенційних туристів
м. Амстердам

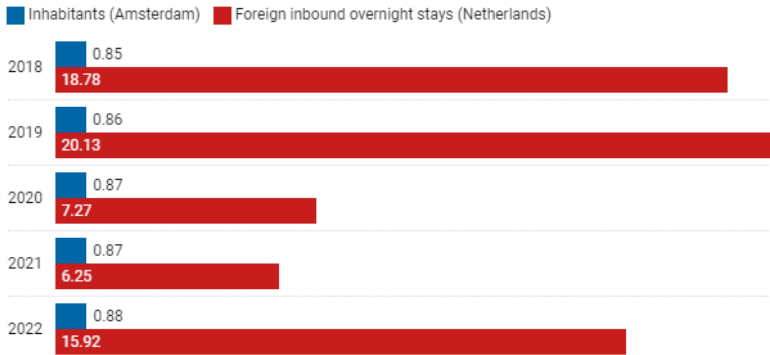
Джерело: Інтернет-посилання на опитувальник для потенційних туристів:

<https://www.amsterdam-rules.com/>

Статистичні дані щодо кількості мешканців по відношенню до кількості
ночівель туристів у м. Амстердам

Amsterdam's number of inhabitants vs inbound overnight stays

(in millions)

Source: Statista, Statistics Netherlands • [Get the data](#) • Created with [Datavrapper](#)

Приклад оцінки екологічності та поживної цінності продуктів харчування

Cola Drink

Serving size: 360 g (151 kcal)

Food group: Sweetened Beverages

Food category: Sweetened Beverages

Recommendation ? : **Decrease**

Health Nutritional Index (HENI) ?

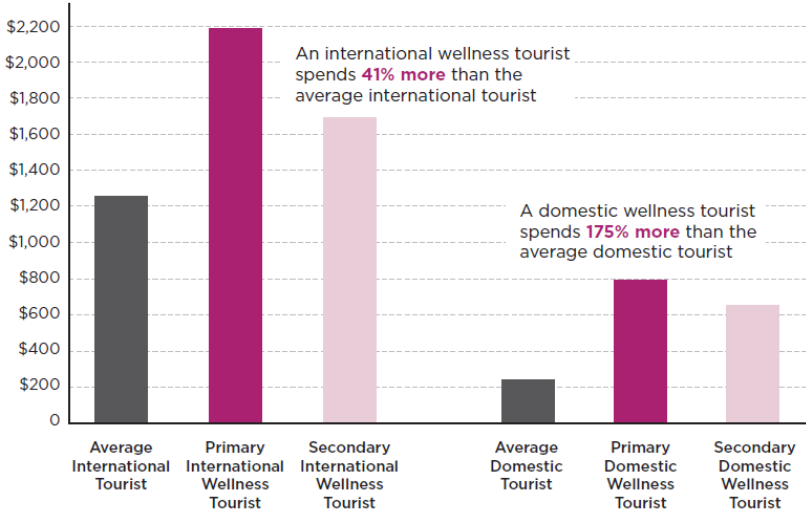

Carbon Footprint ?

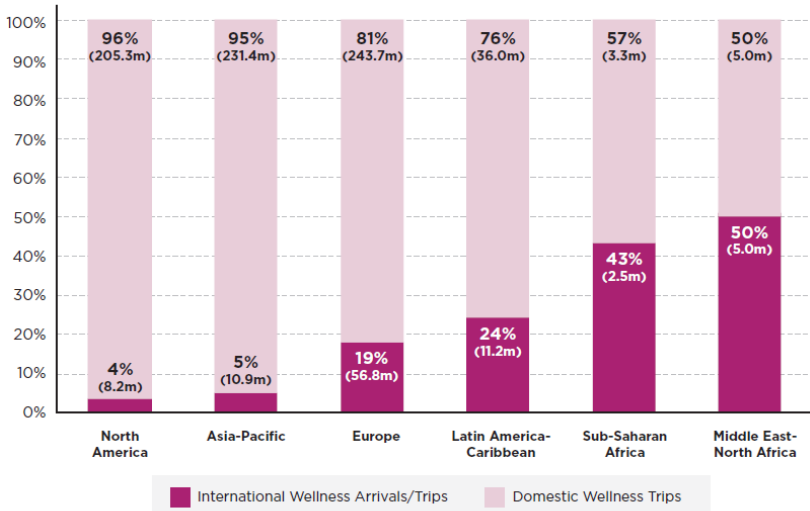
Статистичні дані щодо ринку оздоровчого туризму
Джерело: Global Wellness Economy Monitor 2023

Wellness Tourism Spending Premiums (2022)

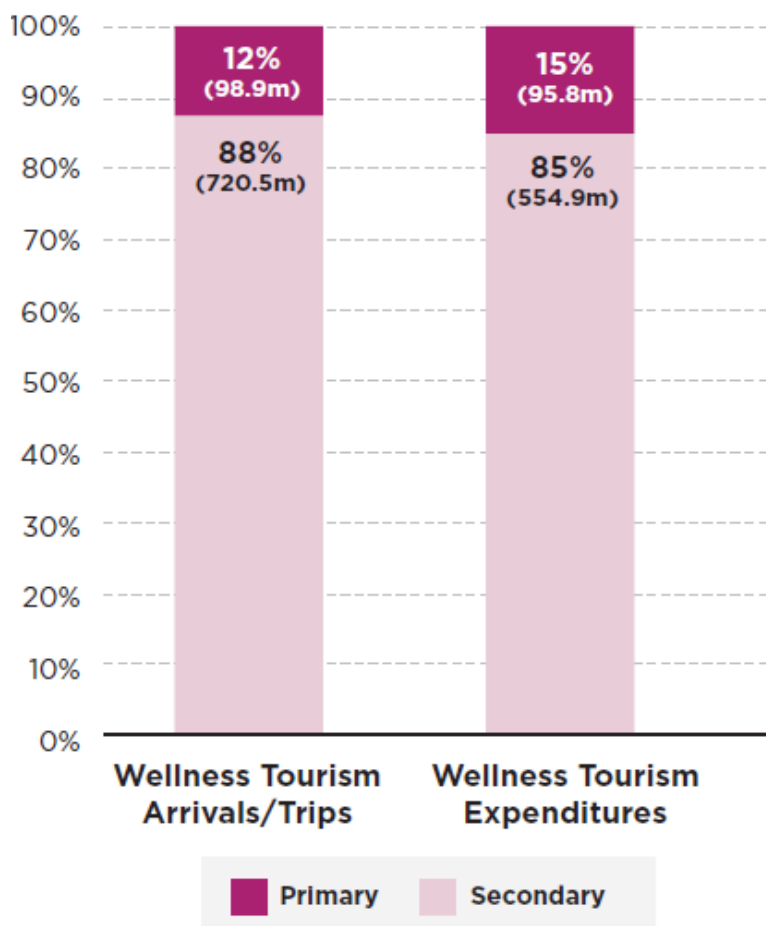
Source: Global Wellness Institute, based on tourism data from Euromonitor

**Breakdown of Wellness Trips:
 International versus Domestic (2022)**

Source: Global Wellness Institute, based on tourism data from Euromonitor

Breakdown of Wellness Trips: Primary versus Secondary (2022)

*Note: These figures combine both international/inbound and domestic wellness tourism trips and expenditures.
Source: Global Wellness Institute, based on tourism data from Euromonitor.*

Global Wellness Economy Monitor 2023

Wellness Tourism Expenditures by Region 2019-2022

	Wellness Tourism Expenditures					Average Annual Growth Rate	
	(US\$ billions)				Per Capita 2022	2019-2020	2020-2022
	2019	2020*	2021	2022			
North America	\$277.4	\$154.4	\$205.5	\$266.8	\$716.87	-44.3%	31.4%
Europe	\$248.2	\$124.9	\$175.8	\$250.7	\$272.30	-49.7%	41.7%
Asia-Pacific	\$145.4	\$51.2	\$56.5	\$85.1	\$20.01	-64.8%	29.0%
Latin America-Caribbean	\$31.9	\$12.7	\$19.5	\$29.4	\$44.49	-60.1%	52.0%
Middle East-North Africa	\$12.1	\$5.2	\$6.9	\$13.6	\$25.57	-57.0%	61.5%
Sub-Saharan Africa	\$5.5	\$2.1	\$2.6	\$5.0	\$4.15	-60.8%	53.1%
WORLD	\$720.4	\$350.6	\$466.8	\$650.7	\$81.82	-51.3%	36.2%

Global Wellness Economy Monitor 2023

Wellness Tourism Trips by Region, 2019-2022

	Number of Wellness Tourism Trips				Average Expenditures Per Trip
	(millions)				2022
	2019	2020*	2021	2022	
North America	221.9	140.8	184.1	213.5	\$1,250
Europe	333.5	175.9	232.2	300.6	\$834
Asia-Pacific	309.9	133.7	148.1	242.4	\$351
Latin America-Caribbean	51.7	25.2	34.7	47.2	\$623
Middle East-North Africa	11.9	4.8	6.2	10.1	\$1,354
Sub-Saharan Africa	7.5	2.7	2.9	5.7	\$878
WORLD	936.4	483.0	608.2	819.4	\$794

Global Wellness Economy Monitor 2023

Wellness Tourism: Top Twenty Destination Markets in 2020

	Wellness Tourism Expenditures				Rank in 2022	Average Annual Growth Rate		Number of Trips
	(US\$ billions)					2019-2020	2020-2022	(millions)
	2019	2020*	2021	2022				2022
United States	\$263.5	\$147.3	\$198.7	\$255.9	1	-44.1%	31.8%	195.4
Germany	\$73.5	\$31.2	\$48.5	\$70.2	2	-57.5%	49.9%	61.6
France	\$34.7	\$22.1	\$28.9	\$35.5	3	-36.4%	26.9%	36.1
Austria	\$18.9	\$11.9	\$11.4	\$19.5	4	-36.8%	27.9%	16.7
Switzerland	\$15.5	\$9.4	\$11.0	\$17.7	5	-39.7%	37.3%	11.3
Japan	\$26.6	\$10.3	\$10.6	\$17.6	6	-61.4%	31.1%	34.5
Italy	\$14.5	\$7.5	\$10.9	\$15.7	7	-48.3%	44.6%	11.6
United Kingdom	\$15.1	\$4.9	\$11.4	\$15.6	8	-67.6%	78.7%	23.6
Australia	\$14.0	\$7.9	\$9.9	\$14.4	9	-43.9%	35.4%	11.9
Mexico	\$12.5	\$5.9	\$10.2	\$13.8	10	-53.3%	53.3%	17.5
Spain	\$10.8	\$3.5	\$6.1	\$11.4	11	-67.7%	80.3%	18.5
China	\$34.4	\$10.7	\$16.0	\$11.2	12	-68.9%	2.3%	40.4
India	\$13.3	\$3.5	\$4.5	\$11.0	13	-73.6%	76.8%	95.3
Canada	\$13.9	\$7.1	\$6.8	\$11.0	14	-48.8%	24.2%	18.1
Thailand	\$16.9	\$4.2	\$2.0	\$7.8	15	-75.1%	35.7%	10.4
Denmark	\$3.8	\$4.3	\$4.9	\$6.0	16	12.6%	18.4%	6.3
South Korea	\$8.3	\$4.4	\$5.0	\$5.4	17	-47.2%	11.3%	20.0
United Arab Emirates	\$2.8	\$2.1	\$2.9	\$5.4	18	-26.3%	61.2%	1.9
Portugal	\$4.4	\$3.0	\$4.1	\$5.3	19	-32.7%	34.2%	5.8
Turkey	\$5.7	\$1.5	\$3.2	\$4.8	20	-74.4%	81.9%	9.2

Thermal/Mineral Springs: Top Twenty Markets in 2022

	Thermal/Mineral Springs Market				Rank in 2022	Average Annual Growth Rate	
	(US\$ billions)					2019-2020	2020-2022
	2019*	2020*	2021	2022			
China	\$21.03	\$12.32	\$13.95	\$10.17	1	-41.4%	-9.1%
Japan	\$14.21	\$9.22	\$8.60	\$8.59	2	-35.1%	-3.5%
Germany	\$7.78	\$5.19	\$5.29	\$6.79	3	-33.3%	14.3%
Russia	\$4.14	\$2.41	\$4.26	\$4.46	4	-41.8%	36.1%
Italy	\$1.79	\$1.01	\$1.33	\$1.49	5	-44.0%	21.6%
United States	\$0.87	\$0.67	\$0.92	\$1.04	6	-23.0%	24.1%
Hungary	\$1.19	\$0.53	\$0.67	\$0.93	7	-55.2%	32.2%
Brazil	\$0.88	\$0.46	\$0.55	\$0.81	8	-48.5%	33.3%
Taiwan	\$0.79	\$0.73	\$0.72	\$0.79	9	-7.9%	4.0%
Turkey	\$0.84	\$0.34	\$0.62	\$0.75	10	-59.3%	48.2%
Austria	\$0.99	\$0.66	\$0.61	\$0.75	11	-33.3%	6.5%
Czech Republic	\$0.75	\$0.42	\$0.57	\$0.72	12	-44.0%	31.1%
Poland	\$0.71	\$0.47	\$0.57	\$0.70	13	-33.3%	21.3%
Spain	\$0.80	\$0.41	\$0.49	\$0.67	14	-49.0%	28.4%
South Korea	\$0.65	\$0.45	\$0.54	\$0.58	15	-31.1%	13.3%
Iceland	\$0.57	\$0.38	\$0.48	\$0.55	16	-34.1%	21.3%
Switzerland	\$0.54	\$0.35	\$0.41	\$0.54	17	-34.8%	23.4%
France	\$0.67	\$0.26	\$0.44	\$0.53	18	-61.5%	42.5%
Slovakia	\$0.53	\$0.35	\$0.36	\$0.46	19	-33.0%	14.3%
Slovenia	\$0.48	\$0.28	\$0.35	\$0.44	20	-41.9%	25.5%

Global Wellness Economy Monitor 2023

Thermal/Mineral Springs Establishments by Region, 2019-2022

	Number of Thermal/Mineral Springs Establishments			
	2019*	2020	2021	2022
Europe	6,473	6,409	6,473	6,492
Asia-Pacific	26,301	26,302	22,684	22,689
Latin America-Caribbean	1,171	1,171	1,176	1,179
North America	386	387	391	395
Middle East-North Africa	463	463	465	469
Sub-Saharan Africa	66	66	66	66
WORLD	34,860	34,798	31,255	31,290

Global Wellness Economy Monitor 2023

Thermal/Mineral Springs Market by Region 2019-2022

	Thermal/Mineral Springs Market					Average Annual Growth Rate	
	(US\$ billions)				Per Capita 2022	2019-2020	2020-2022
	2019*	2020*	2021	2022			
Europe	\$25.15	\$14.97	\$18.61	\$22.55	\$24.49	-40.5%	22.7%
Asia-Pacific	\$37.34	\$23.16	\$24.45	\$20.85	\$4.90	-38.0%	-5.1%
Latin America-Caribbean	\$1.70	\$0.86	\$1.06	\$1.38	\$2.09	-49.2%	26.6%
North America	\$0.98	\$0.73	\$0.99	\$1.14	\$3.06	-25.4%	24.9%
Middle East-North Africa	\$0.42	\$0.17	\$0.24	\$0.35	\$0.65	-60.2%	44.2%
Sub-Saharan Africa	\$0.09	\$0.05	\$0.06	\$0.06	\$0.05	-49.2%	19.3%
WORLD	\$65.67	\$39.93	\$45.39	\$46.33	\$5.82	-39.2%	7.7%
World minus China, Japan, and Europe	\$5.28	\$3.42	\$4.24	\$5.02		-35.3%	21.2%

Global Wellness Economy Monitor 2023